

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MJAP-R0-100 (wersja A, wersja B)
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *luck of time* zamiast *lack of time* w zadaniu 3.2.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *whit glue* zamiast *white glue* w zadaniu 3.1.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *steam* zamiast *produce steam* w zadaniu 3.3.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *glu* zamiast *glue* w zadaniu 3.1.
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *crash sites* zamiast *airplane crash sites* w zadaniu 6.6.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę, nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *it takes too long time* zamiast *how long it takes* w zadaniu 3.2.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *create steam and heat* zamiast *create steam* w zadaniu 3.3.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *tropical fruit* zamiast *fruit* w zadaniu 3.4.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *został wezwany* zamiast *was called for* w zadaniu 6.8.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu, np. *white glue* w zadaniu 3.1.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst, np. *create steem* zamiast *create steam* w zadaniu 3.3.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
3. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
4. Nie bierze się pod uwagę powtórzenia wyrazu podanego przed luką / po luce.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	A	C
1.2.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio.	C	A
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A	D
1.4.			C	B
1.5.			D	A
1.6.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	B	D

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II. 5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D	B
2.2.			B	A
2.3.			E	F
2.4.			A	D
2.5.			F	E

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.			
3.3.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.4.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na klej koloru białego.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *white, glue, colo(u)r*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
white glue	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
a/the/some white glue	
glue that must be white white colo(u)red glue white colo(u)r glue	akceptowane są odpowiedzi bardziej opisowe pod warunkiem, że wskazują na biały klej
where white glue	odpowiedź uzupełniona fragmentem spójnym z otoczeniem luki
glue in colo(u)r white	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
glue special glue	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
fresh glue something that looks like glue	odpowiedź niezgodna z tekstem
(real) milk using white glue	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu po luce
glue kolor white	błąd w wyrażeniu o wysokiej frekwencji w języku angielskim
glue in white white colour	odpowiedź niejasna

Zadanie 3.2.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują, że problemem jest zbyt długi czas pieczenia/przygotowania/oczekiwania, ograniczenia czasowe lub brak czasu lub że są inne rozwiązania pozwalające szybciej uzyskać wygląd upieczonego indyka.
- Akceptowane są odpowiedzi, które pasują do poprzedzającego lukę wyrażenia *because of*.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *time, how long, hours, need, prepare, roast*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
how long it takes (a/the) lack of time	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
long time it takes 6 hours needed for that the length of time it takes (the) long roasting/cooking time 6 hours time of roasting how much time it would take (the) time needed/required (the) time we need to prepare it the amount of time spent to do it time it needs in the oven to be roasted time of preparation roasting taking too much time long waiting to have it roasted long time of waiting waiting time	odpowiedzi wskazujące na (długi) czas pieczenia/przygotowania/oczekiwania

having to wait it taking too much time how long it will take	
shortage of time time limitation(s) time constraints too little time saving time limited time for filming short time they have for recording crew not having time to wait for it to cook not having time time inefficiency	akceptowane są odpowiedzi wskazujące na ograniczenia czasowe / oszczędność czasu
the time of baking the time that roast turkey needs to bake time necessary to bake it baking time	akceptowane odpowiedzi z użyciem czasownika <i>bake</i>
long time to prepare long time cooking long time it take	odpowieź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi
long time of preperation	dopuszczalny błąd zapisu w wyrazie <i>preparation</i>
less time-consuming option available different way of giving it a brown colour, which is quicker	odpowiedzi wskazujące na szybsze rozwiązania pozwalające uzyskać ten sam efekt

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
its size long preparations for/before cooking the meal the fact it won't look good after six hours of waiting how long it took long time it took	odpowieź niezgodna z tekstem
time / long time / too long the browning sauce and yellow food colouring brushing it with brown sauce no time waste of time the time of filming rush time concerns	odpowieź jest niewystarczająco precyzyjna

waiting six hours long time roasted long time baked not juicy look getting rashed the low time length of making it long time of making it long amount of time long making proces bad impact of long time while roasting	odpowiedź niejasna
hou long it takes how lon it takes	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim
it takes a long time it took too long to roast turkey real roast takes a lot of time time need to roast it	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu przed luką
another way of making it look roasted different way of giving it a brown colour	odpowiedzi nie wskazują, że jest to szybszy sposób

Zadanie 3.3.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na wytwarzanie pary.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *create*, *produce*.
- Akceptowalne są następujące błędy zapisu w wyrazie *steam*: *steem*, *staem*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
create/produce steam	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
create a/the/some steam	
make steam provide steam create vapour give the effect of steaming	akceptowane są czasowniki wskazujące na wytwarzanie/wypuszczanie pary zbliżone znaczeniowo do <i>produce steam</i>
create a few minutes steam make few minutes of steam have the steam get steam show steam make the dish steam let out/off steam	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi

create steem produce staem	dopuszczalny błąd w zapisie wyrazu <i>steam</i>
-------------------------------	---

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
creating/making steam steaming steam be steaming behind potatoes make the steaming be steamed	odpowiedź nie pasuje do fragmentu przed luką
be hidden/put behind potatoes put it inside hide behind the dish or inside	odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki
evaporate take steam bring steam create stim get a view of hot food	odpowiedź niejasna
produce stem	błąd zmieniający znaczenie wyrazu
make the fog make fake steam imitate steam resemble steaming create a smoke create a few moments of stink create fume	odpowiedź niezgodna z tekstem
prepare potatoes trick viewers	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem po luce
wywołać parę	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu

Zadanie 3.4.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na owoce/kawałki owoców.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *fruit*, *pieces*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
fruit / pieces of fruit	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
a/the fruit fruits fruit pieces a piece of fruit	
a fruits a pieces of fruit	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi
(the) fruit on the top of the dessert fresh fruit fruit topping chopped fruit on the top	akceptowanie dodanie informacji, która nie jest niezgodna z tekstem
different fruit	<i>pieces of fruit</i> nie musi oznaczać jednego rodzaju owoców

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
a substitute topping fruit fruits of the top	odpowiedź niejasna
hair spray mashed potatoes whipped cream ice cream fruit dressing a topping like fruit	odpowiedź niezgodna z tekstem
its top made of fruit decoration, for example fruits	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem przed luką
tropical fruit fruits on top of whipped cream	odpowiedź uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
fruit pices peaces of fruit	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
3.1.	white glu / whait glue / whyte glu
3.2.	long preparin time
3.3.	creat steam
3.4.	friut / pices of fruit

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B	B
4.2.			A	A
4.3.			D	D
4.4.			B	B
4.5.			C	C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	E	D
5.2.			D	F
5.3.			F	A
5.4.			A	B
5.5.			C	E

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	D	C
6.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B	D
6.3.		III. 8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	A	A
6.4.		III. 7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	C	A

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
6.8.			

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na elektryczność/oświetlenie lub dostarczanie prądu.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych dla rozwiązania zadania, np. *power*, *light*, *electricity*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
power/electricity	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
lighting light(s) electrical energy kind of power	akceptowane odpowiedzi o znaczeniu zbliżonym do power/electricity
darkness due to electricity lack of light because of power light system delivery of light electricity circuit power supply	akceptowane odpowiedzi bardziej opisowe pod warunkiem, że wskazują na dostarczanie prądu/światła i pasują do otoczenia luki
electric	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi
dark because of power	błąd we fragmencie, który nie jest kluczowy dla rozwiązania zadania
(power) generator	akceptowane wskazanie na awarię urządzenia produkującego prąd

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
machinery electronic power grid	odpowiedź niezgodna z tekstem
system	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
power cut (power) blackout / outage power load(s) lack of light went dark	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu po luce
support in power powers failure	odpowiedź niejasna

powering power up light power	
lightening	błąd zmieniający znaczenie wyrazu
kind of technical	odpowiedź nieprecyzyjna
electricity	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim

Zadanie 6.6.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na miejsca wypadków lotniczych lub wypadki lotnicze.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych dla rozwiązania zadania np. *plane*, *accident*, *crash*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
airplane crash sites	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
plane accident sites places where airplanes had crashed before sites of plane crashes	odpowiedzi wskazujące na miejsca wypadków lotniczych
crashed planes airplane crash cases airplane accidents airplane wrecks/wreckage aircraft crashes crashed aircraft plane collisions airplane crash causes	odpowiedzi wskazujące na wypadki lotnicze
aeroplane accident	odpowiedź synonimiczna do plane/airplane
airplane crash/accident planes crash site an airplane crashes of/about/in/at airplane crash sites of/into airplane accidents	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
spacecraft / spacecraft crashes coral growth	odpowiedź niezgodna z tekstem
place where planes crashed into sea	odpowiedź zawiera fragment niezgodny z tekstem
discovering airplane crashes with airplane crash sites	odpowiedź niejasna
crash sites airplane incidents	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
crash sides crash sights plain crashes airplane crush sites	błąd zmieniający znaczenie wyrazu
the places where planes had different accidents	odpowiedź niezgodna z poleceniem (przekroczony limit wyrazów)

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Zadanie 6.7.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na wiek statku kosmicznego, okres jego spoczywania na dnie, czas wypadku/zderzenia.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych dla rozwiązania zadania np. *age*, *object*, *space*.
- Akceptowalny rozdzielny zapis wyrazów: *underwater* – *under water*, *spaceship* – *space ship*, *spacecraft* – *space craft*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
its age	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
its real/exact/precise age its age accurately how old it is the age of the object how old the spaceship really is	odpowiedzi wskazujące na wiek statku kosmicznego
her age	akceptowane użycie zaimka <i>her</i>
how old is the ship	odpowiedź akceptowana, ponieważ wcześniej w zdaniu jest odniesienie do <i>spacecraft</i>
when the spacecraft crashed the time of the spacecraft's crash the date it fell down	odpowiedź wskazująca na czas spoczywania statku kosmicznego na dnie / czas wypadku/zderzenia

the time when it happened the moment of the crash the date of that crash how long it lies/has lain/lay underwater when it crashed on the Earth time when it hit the ocean	
how old is the spacecraft the age of it when did it actually happen a/the century that it crashed time when the spacecraft was crashed how long ago it has fallen how old was the craft	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieuwjęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
age	odpowiedź nieprecyzyjna
how the accident happened how long ago the ship sank	odpowiedź niezgodna z tekstem
how long it was underwater after it crashed	odpowiedź niezgodna z poleceniem (przekroczony limit wyrazów)
the age of (the) discovery how many years can spacecraft have the age of the crash the date of it how old the spacecraft's is pacific coral how old is because of covering in coral the deep that it is how long it lain/layed his age how long are this spacecraft it's age the exact time when it collapsed time of sinking the ship's years	odpowiedź niejasna
how long ago it crushed how long it lied underwater	błąd zmieniający znaczenie
the age of the military spacecraft	odpowiedź uzupełniona fragmentem niezgodnym z tekstem
wiek statku	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu

Zadanie 6.8.

- Akceptowane odpowiedzi, które wskazują na zaangażowanie Dr. Johnsona w tę sprawę / zaproszenie go / zatrudnienie go.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych dla rozwiązania zadania np. *invited*, *brought*.
- Odpowiedź zdającego musi pasować do występującego po luce wyrażenia *by Barnes* (wymagane użycie strony biernej).

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
was sent for was summoned	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
was contacted was ordered to come was invited was hired/employed was chosen (to help) was called got called in was called up was chosen to this case was sought out was picked	odpowiedź wskazuje na zaangażowanie Dr Johnsona w tę sprawę / zaproszenie go / zatrudnienie go
has been called in has been brought	akceptowane użycie czasu Present Perfect
had been sent for	akceptowane jest użycie czasu Past Perfect
was appreciated was requested / asked for is needed	odpowiedź wskazuje na powód zaangażowania / potrzebę zatrudnienia Dr Johnsona
were sent for were brought (in) was being recruited has been called to investigate was involved was called here	odpowiedź zawiera dopuszczalny błąd, który nie wpływa na jednoznaczność odpowiedzi
is called / contacted / chosen	dopuszczalne użycie czasu Present Simple
was sumoned	dopuszczalny błąd zapisu w wyrazie o niskiej frekwencji

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
discovered contacted was joking was on the ship was there was call was inviting	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
was sent (there/to this investigation) is/was seen as the only option was ordered	odpowiedź niezgodna z tekstem
was asked was informed got caught was taken for a spacecraft expert was wanted to come was being looked for was taken was known was called on wreck	odpowiedź niejasna
was choosen was broght has been invitet	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim
was chosen to investigate the problem with the spacecraft	odpowiedź niezgodna z poleceniem (przekroczony limit wyrazów)

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
6.5.	elektricity/electrisity/pover
6.6.	plane acidents / plane akcidents
6.7.	the age of the spaceship
6.8.	was choosen

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	D	B
7.2.			B	C
7.3.			D	A
7.4.			C	B
7.5.			C	B
7.6.			A	D

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Uszczegółowienia do zadania 8.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie	Odpowiedzi poprawne (1 pkt)
8.1.	shortage
8.2.	action
8.3.	encourage
8.4.	successful

Zadanie	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)
8.1.	shortness / shortlist
8.2.	actions / activity / activities / acting
8.3.	incourage / discourage
8.4.	succeeding / unsuccessful

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Uszczegółowienia do zadania 9.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
9.1.	finds it hard to get / finds it harder/hardest to get / finds it hard getting
9.2.	was held (much / a bit / a little) later / was being held later / had been held later / was to be held later
9.3.	should have mentioned / should've mentioned / should have made mention of / should have been mentioning
9.4.	had any doubt(s) / had the slightest doubt / had doubts / had a doubt / did have any doubts / had had any doubt(s) / was having any doubts / had some doubt(s) / had been in doubt / did have a doubt / were to have any doubts / had that doubt / had been doubtful / happened to have a doubt / had been having doubts / had a single doubt

Zadanie	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)
9.1.	found it hard to get / finds hard to get / finds it hardly to get / finds something hard to get / found out getting hard / finds that hard to get / finds himself hard in getting / finds hard time to get
9.2.	has been held later / was held lately / which was held later / was held up later / had been held out later / was held on later / was held till later / was held to start later / was held more late
9.3.	should've made no mention of / shouldn't have mentioned / should have mentioned about
9.4.	had doubt / had got any doubt / had to doubt / had doubted / will ever have doubts / would have doubts / had a little doubt / had the doubt / have had any doubt / had no doubt / had my doubt / could have a doubt / was having doubt / had doubtness

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania zadań otwartych sprawdzających znajomość środków językowych

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza **pięciu** wyrazów.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
4. Nie bierze się pod uwagę powtórzenia wyrazu podanego przed luką / po luce.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
8.1.	shortag
8.2.	aktion
8.3.	encorage / encourag / incourage
8.4.	sucesful / successfull

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
9.1.	fidns it hard to get / finds it hard geting / finds it hard gettin
9.2.	was held leter / was held later
9.3.	should have metioned / should hav mentioned
9.4.	had any doutb / had douts

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.
2. W odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez anglojęzyczne czasopismo napisz **artykuł** przedstawiający Twoją wizję świata za 30 lat. W swoim artykule omów aspekt życia, który – Twoim zdaniem – zmieni się na lepsze, oraz przedstaw problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.9) Zdający wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z [...] przyszłości.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.4) Zdający przedstawia [...] plany na przyszłość
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.8) Zdający proponuje [...], zachęca [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem (elementy treści + elementy formy)
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/ określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi

5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
--	----------------------	---	---	---

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego zjawiska.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do faktu, że coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach, oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony tego zjawiska (wymaga tego ten typ rozprawki). Jako zjawisko rozumie się zarówno decyzję o występowaniu w reklamach, jak i fakt wykorzystywania znanych osób do reklamy produktu, np. *More and more famous people decide to take part in advertisements and commercials. This idea has both good and bad sides.*
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą wady i zalety. Na przykład: *... są plusy i minusy takiego rozwiązania...; ...ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Czy to dobry pomysł?*, *Czy to dobry czy zły pomysł?* uznaje się ją za odbiegającą od tematu. (Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane wady i zalety, np. *What are the advantages and disadvantages of famous people participating in commercials?*)
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0. (np. rozprawka za i przeciw z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).

5. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na wady i zalety danego zjawiska.
6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że znane osoby decydują się na udział w reklamach, nie jest tezą, np. *More and more famous people eagerly take part in advertisements and commercials.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.
9. Akceptowane jest użycie takich określeń na znane osoby jak np. *celebrities, stars, famous/well-known/popular people*. Jako znane osoby traktowane są też osoby popularne w mediach społecznościowych, np. *influencerzy*.
10. Zdający może użyć różnorodnych wyrażań na określenie „reklama”, np. *advertisement, advert, ad, commercial*.
Jeśli zdający na określenie „reklamy” używa wyrażań, które sprawiają, że następuje znaczne zakłócenie komunikacji np. *reclamation, publication, promotion, audience* taka teza jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
11. Jeśli zdający jedynie ogólnie pisze o reklamach, ale bez odniesienia do udziału znanych osób, taka teza jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *There are many commercials everywhere nowadays. This has many good and bad points.*

<i>Many famous people, e.g. sportsmen and actors decide to take part in commercials. There are good and bad sides of this decision.</i> <i>Participation of famous people in ads is very common nowadays. This could have both benefits and drawbacks.</i>	Teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki.
<i>Celebrities earn more for taking part in commercials than an average breadwinner. It has both positives and negatives.</i>	Teza odbiegająca od tematu
<i>Are commercials with famous people beneficial for them?</i> <i>Is it good for celebrities to take part in commercials?</i>	Teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki).
<i>More and more famous people take part in various events, organizations and foundations. There are good and bad points of such a solution.</i> <i>Advertisements and commercials are easily available. This idea has good and bad sides.</i>	Tezy niezgodne z tematem.
<i>There are many commercials with famous people.</i>	Brak tezy.

Elementy tematu

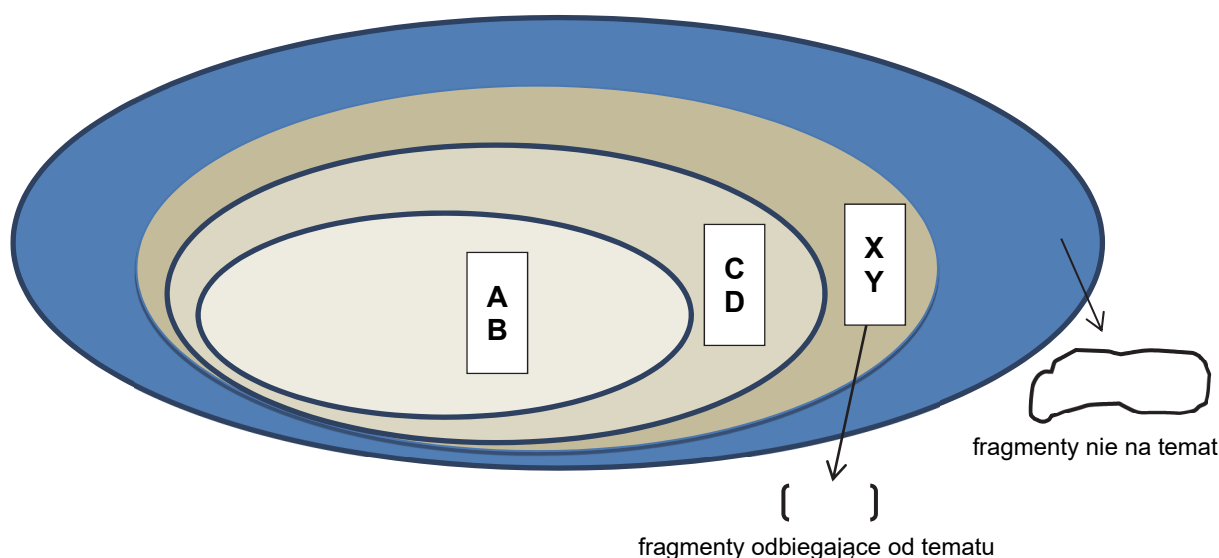
1. Elementami są: (1) dobre strony i (2) złe strony występowania znanych osób, np. sportowców lub aktorów, w różnego rodzaju reklamach.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia znanych osób, jak i reklamodawców, mediów, społeczeństwa.

Zgodność z tematem

Coraz więcej znanych osób, np. sportowców lub aktorów, decyduje się na udział w różnego rodzaju reklamach. } „główka”

Napisz **rozwprawkę**, w której przedstawisz dobrze i złe strony tego zjawiska.

elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - opis znanych lub ulubionych reklam ze znaną osobą.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
 - rozważania na temat udziału w reklamach zdającego lub osób niebędących celebrytami / znanymi osobami.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - historia życia znanej osoby
 - opis reklamy bez odniesienia do osób biorących w niej udział
 - rozprawka o wadach i zaletach reklamowania produktów
 - rozprawka o wadach i zaletach bycia znaną osobą (bez odniesienia do udziału w reklamach).

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, np. *reclamation*, *promotion*, *publishment*, *audience*, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
<i>As you can see, this idea has both advantages and disadvantages.</i>	<i>I think it's good that celebrities appear in commercials.</i>
<i>All things considered, it is an important issue with many benefits and drawbacks.</i>	<i>In conclusion, being a famous person is not an easy thing.</i>

Uwagi dodatkowe:

Jeśli w rozprawce występują fragmenty, które są wypunktowaniem wad i/lub zalet, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

W odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez anglojęzyczne czasopismo napisz **artykuł** przedstawiający Twoją wizję świata za 30 lat. W swoim artykule omów aspekt życia, który – Twoim zdaniem – zmieni się na lepsze, oraz przedstaw problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się w nim np. do wizji świata w przyszłości, zmian zachodzących w świecie, i wprowadzić go w sposób zachęcający do dalszej lektury, np. *Our world has been constantly changing. In many aspects we are supported by artificial intelligence, technology is close at hand and we can do whatever we want anytime without any boundaries. I guess everybody wonders where this trend will lead in the next 30 years or so.*
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do tematu artykułu.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Jeśli zdający pisze wstęp typowy dla listu, jest on kwalifikowany maksymalnie na poziom 1.

Przykłady wstępów zgodnych z tematem i ciekawych	Przykłady wstępów schematycznych
<i>Everybody would like to live in the world without any cares and problems, but life is rarely black or white. Thirty years from now is a long perspective, but I really doubt that the world would become a paradise. Surely some things would change for better and others for worse.</i>	<i>There will be a lot of good and bad changes in the world in the future.</i>
<i>The world in 30 years? What will it be like? Will we be still living or maybe aliens will take over the Earth? Will we be living in paradise or in hell? Nobody can be sure, but we can try to foresee the future.</i>	<i>A lot has changed recently and the world will also change over the next 30 years.</i>

Elementy tematu

Elementami są:

- (1) omówienie aspektu życia, który zmieni się na lepsze, oraz
- (2) przedstawienie problemu, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

(1) omówienie aspektu życia, który zmieni się na lepsze

Aby uznać pierwszy element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający przedstawił wybrany aspekt życia, który ulegnie poprawie/zmieni się na lepsze i go omówił. Samo wskazanie aspektu nie jest traktowane jako realizacja tego elementu tematu.

Akceptowane jest omówienie więcej niż jednego aspektu. Aspekt, którego zdający nie omówił, nie jest traktowany jako realizacja tego elementu tematu.

Jeśli zdający odnosi się w pracy do kilku aspektów życia, które ulegną poprawie w przyszłości, ale nie omawia ich w sposób bardziej szczegółowy, taka realizacja tego elementu tematu jest klasyfikowana jako powierzchowna lub pobieżna (maksymalnie poziom 1).

(2) przedstawienie problemu, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości

Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający przedstawił wybrany problem, który według niego będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

Jeśli zdający wymienia problem, ale go nie omawia, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowalna.

Akceptowane jest omówienie więcej niż jednego problemu. Problem, którego zdający nie omówił, nie jest traktowany jako realizacja tego elementu tematu.

Jeśli zdający odnosi się w pracy do kilku problemów świata w przyszłości, ale nie omawia ich w sposób bardziej szczegółowy, taka realizacja tego elementu tematu jest klasyfikowana jako powierzchowna lub pobieżna (maksymalnie poziom 1).

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Uwagi dodatkowe:

1. Akceptowane jest omówienie jednego/wybranego aspektu, który z jednej strony ulegnie polepszeniu, a z drugiej pogorszeniu, np. transport (rozwój nowych technologii, np. latające samochody, ale z drugiej strony może to prowadzić do likwidacji kolei).
2. Jeśli zdający pisze artykuł, w którym informuje, że za 30 lat świata nie będzie i uzasadnia to stanowisko, jest to traktowane jako realizacja elementu drugiego – problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

Zgodność z tematem

W odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez anglojęzyczne czasopismo napisz **artykuł** przedstawiający Twoją wizję świata za 30 lat. W swoim artykule } „główka”

omów aspekt życia, który – Twoim zdaniem – zmieni się na lepsze,

element 1

oraz

przedstaw problem, który będzie największym wyzwaniem dla ludzkości.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - wymienienie aspektu/aspektów, które ulegną poprawie/pogorszeniu bez ich omówienia,
 - fragmenty dotyczące teraźniejszości, które są opisaniem bieżącej sytuacji i nie prowadzą do żadnych konkretnych wniosków o wizji świata w przyszłości/za 30 lat.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
 - opis współczesnego świata bez związku z omawianym aspektem, który się poprawi, lub problemem.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
 - recenzja filmu katastroficznego
 - plany zawodowe i osobiste na przyszłość.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia.

Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Jeśli w podsumowaniu zdający, zamiast nawiązać do treści artykułu, np. zachęca do przeczytania artykułu / wyraża nadzieję, że artykuł się czytelnikom podobał, taka realizacja jest traktowana jako zakończenie schematyczne.

Przykłady schematycznego zakończenia artykułu	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
<i>There are many visions concerning the world. In the end we cannot surely predict the future.</i>	<i>I think that life in today's world is unbearable.</i>
<i>I hope you enjoyed my article about the future of the world and you will read other ones.</i>	

Elementy charakterystyczne dla formy

Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Dear Readers; Hi!*

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakowania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *nice*, *great*, *interesting*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was written in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gżać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za

zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją. np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), *10 September* (2 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*,
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.